

БУЛУЛУКОВ ОЛЕГ ЮРІЙОВИЧ,

кандидат юридичних наук, доцент,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: oblehrer@gmail.com
ORCID 0000-0003-1598-0542



УДК 343.98

Функції тактичних рішень у криміналістиці

Розглянуто поняття «функція» тактичних рішень у криміналістиці. Проаналізовано функції криміналістики та її окремих категорій. Акцентовано увагу на взаємозв'язку функцій криміналістики і функцій тактичних рішень. Наводиться класифікація функцій тактичних рішень виходячи із спрямованості тактичних завдань, що виникають у процесі розслідування, і розкрито їх сутність. Вказується, що при розслідуванні злочинів правильне визначення зазначених функцій сприяє оптимальному вибору тактичних рішень.

Ключові слова: тактичне рішення, пізнавальна функція тактичних рішень, управлінська функція тактичних рішень, регулятивна функція тактичних рішень, організаційна функція тактичних рішень.

Дослідження тактичних рішень у криміналістиці передбачає визначення їх функцій, які є невід'ємною частиною теоретичного комплексу факторів, що притаманні поняттю «тактичне рішення».

Актуальність даної проблеми може бути визначена призначенням тактичних рішень при розслідуванні злочинів, а також відсутністю таких досліджень у науці криміналістиці.

У криміналістичній та кримінальній процесуальній літературі до функцій

окремих понять зверталися такі вчені, як: Р. С. Белкін, І. В. Гловюк, А. В. Іщенко, В. О. Коновалова, В. М. Шевчук, В. Ю. Шепітько та ін. Однак нерозробленість поняття «функції тактичних рішень» дозволяє здійснити його дослідження в даній статті.

Метою і завданнями дослідження є визначення поняття «функції тактичних рішень», їх видів, значення, при виборі напряму тактичного впливу в процесі розслідування.

Поняття «функція» у криміналістичній літературі досліджувалося стосовно: предмета криміналістики, криміналістичних версій, тактичних операцій і тактичних прийомів. У кожному із зазначених напрямів функції розкрито виходячи з обсягу охоплюваної ними інформації, у межах сфери використання. Тактичне рішення як категорія криміналістичної тактики не досліджувалося щодо визначення його функцій у процесі прийняття й реалізації. У той же час функціональне використання тактичних рішень є одним з основних призначень, що має на меті здійснення позитивного впливу на процес розкриття й розслідування злочинів.

Розгляд функцій тактичних рішень необхідно почати з визначення етимології терміна «функція».

У наукових дослідженнях термін «функція» визначається неоднозначно.

Так, філософський енциклопедичний словник визначає функцію (від лат. *function*) як здійснення, виконання. Пропонована словникова інтерпретація функції – це «відношення двох об'єктів, в якому зміна одного з них супроводжує зміну іншого» [8, с. 751]. Філософське тлумачення терміна «функція» не дає уявлення про функції тактичного рішення у зв'язку з високим ступенем абстрактності викладу. Суть терміна «функція» стосовно досліджуваної проблеми, на наш погляд, полягає у «...призначенні, ролі» [6, с. 701] тактичного рішення як категорії криміналістичної тактики. Розкриваючи призначення тактичних рішень, ми одночасно називаємо їх функції, що дозволяє визначати спрямованість рішень та їх сутність.

Тактичні рішення виконують різні функції, які зумовлені функціями криміналістики як науки. Взаємозв'язок між названими поняттями простежується за лінією підпорядкованості та обсягом розв'язуваних завдань. Високий рівень абстрагування при визначенні функцій криміналістики дозволяє припустити, що функції тактичних рішень мають схожість із деякими з них по суті найменування. Для визначення функцій тактичних рішень потрібно проаналізувати функції криміналістики, викладені у криміналістичній літературі.

Так, розглядаючи функції криміналістики, Р. С. Белкін бачить у них «загальні типи розв'язуваних криміналістичною наукою завдань...» для «наукового забезпечення боротьби зі злочинністю». До функцій криміналістики Р. С. Белкін відносить: методологічну, пояснювальну, синтезуючу і передбачувальну [2, с. 244]. Розкриваючи зміст названих функцій, автор здійснює їх дослідження в нерозривному зв'язку предмета криміналістики з його призначенням. Як найбільш загальні типи завдань науки названі функції, на нашу думку, охоплюють як розуміння її предмета і змісту, так і застосування напрацьованих даних у практиці боротьби із злочинністю.

У криміналістичній літературі має місце більш широке трактування функцій криміналістики.

Так, розглядаючи функції криміналістики, А. В. Іщенко відносить до них: констатуючу, інтерпретаційну, евристичну, прогностичну, практично-прикладну, комунікативну, навчальну, виховну і критичну [4, с. 18–23]. Наведені види функцій, на наш погляд, невинувато широко показують при-

значення криміналістики. Спостерігається зміщення головних і другорядних функцій науки, що не дозволяє визначити сутність її предмета і його основне призначення. Загальновідомим завданням криміналістики є озброєння правоохоронних органів рекомендаціями з розкриття й розслідування злочинів, що передбачає чіткість як її предмета, так і ролі у формуванні нових знань, обумовлених потребою їх практичного використання. Наскільки правильно побудована ієрархія типових завдань, вирішуваних криміналістикою, виходячи з її функцій, настільки правильно можна зробити висновок про її призначення і призначення окремих її категорій. Вказівка на такі функції криміналістики, як: навчальна, виховна і критична, розмивають поняття предмета науки, закономірний характер зв'язків її складових частин.

Для визначення функцій тактичних рішень також становить інтерес розгляд функцій окремих наукових категорій, представлених у криміналістиці. До останніх можна віднести: версію, тактичний прийом та тактичну операцію. У літературі поняття «функції» названих категорій розглянуто неоднозначно.

Так, до функцій версій В. О. Коновалова відносить: аналітичну, пізнавальну, прогностичну та організаційну [4, с. 146–175]. Наведена аргументація дає уявлення про функціональну спрямованість версій як цілісної конструкції. Крім цього, при дослідженні функції версій розглядаються не тільки як їх «призначення, роль» стосовно кінцевого результату певного розумового процесу. Автор пов'язує функції версій з етапами її побудови, показуючи тим самим їх вплив

на конструювання даного поняття. Такий підхід у дослідженні функцій забезпечує правильне розуміння сутності побудови версії як криміналістичної категорії і впливу функцій на цей процес. Обумовленість побудови версії деякими її функціями свідчить про існування зворотного зв'язку між функціями версій і самою версією. Даний взаємозв'язок є обов'язковою умовою побудови версії як обґрунтованого припущення існування шуканих фактів. Необхідність, наприклад, в аналізі вихідного матеріалу, при формуванні версії й висуненні наслідків нерозривно пов'язана з аналітичною функцією версії, при здійсненні її перевірки. Викладене дозволяє зробити висновок про визначальний вплив функції версії на її виникнення (формування), що може бути використано при розгляді функцій тактичних рішень.

Для повноти дослідження функцій у криміналістиці розглянемо наявні в літературі судження щодо функцій тактичних прийомів. Тактичні прийоми, як поняття криміналістичної тактики, можуть мати деяку схожість із тактичними рішеннями у спрямованості дій, що також обумовлює необхідність їх розгляду.

Так, досліджуючи функції тактичних прийомів, В. Ю. Шепітько ділить їх на загальні та окремі. До загальних функцій автор відносить: пізнавальну, прогностичну, комунікативну та регулятивну. Окремі функції, на думку автора, являють собою диференціацію загальних функцій, обумовлену специфікою слідчої чи судової дії [10, с. 64–66]. Як бачимо, функції тактичних прийомів мають деякі відмінності від функцій версій, зумовлені іншою сферою їх за-

стосування в розслідуванні. Однак збіг у «пізнавальній» і «прогностичній» функціях вказує на наявність однієї мети, на досягнення якої спрямовані і версії, і тактичні прийоми.

Становить інтерес виділення функцій тактичних операцій, запропоноване В. М. Шевчуком. Досліджуючи теоретичні проблеми формування тактичних операцій, автор розглядає їх функції за різними підставами. Головний акцент зроблений на поділі всіх функцій на внутрішні й зовнішні. У свою чергу, зовнішні функції поділяються на окремі види: за ступенем узагальнення; за обсягом; за складом функцій; за сферою реалізації; за змістом [9, с. 130–150]. Наведена класифікація функцій тактичних операцій заслуговує на увагу у зв'язку з багатогранністю охоплення призначення та спрямованістю тактичних операцій. Водночас необхідно висловити свої міркування щодо деяких виділених функцій.

Так, автор, називаючи внутрішні функції тактичних операцій, відносить до них: узгоджувальну, субординаційну, регулятивну, оптимізуючу та цілеполягальну [9, с. 131–132]. Зазначені функції виконують, на думку автора, певну роль у побудові тактичної операції і визначають цілі її функціонування. Вважаємо твердження щодо внутрішніх функцій дискусійним.

Так, аналізуючи поняття «функції тактичних операцій», автор акцентує увагу на тому, що «визначення функціональної спрямованості тактичних операцій передбачає необхідність встановлення їх ролі та призначення в процесі розслідування злочинів» [9, с. 128]. Утім у поясненні до внутрішніх функцій ми

знаходимо, що вони: «обумовлюють порядок побудови структури»; «відображають наявність відносин підлеглості»; «визначають цілі функціонування» та ін. [9, с. 131–132]. Як видається, мова тут іде, більше, про принципи побудови тактичних операцій, ніж про їх «внутрішні функції». Віднесення внутрішніх структурних зв'язків тактичної операції до функцій не визначає її функціональної спрямованості як цілісної конструкції.

Розкриваючи зовнішні функції тактичних операцій, В. М. Шевчук називає: пізнавальну, прогностичну, регулятивну, організаційну, конструктивну, пошукову та профілактичну функції [9, с. 132, 136–150]. Порівняно з функціями версій і тактичних прийомів види функцій тактичних операцій представлені значно ширше, що обумовлено, на наш погляд, змістом категорії «тактична операція».

Наведений аналіз функцій криміналістики та її категорій дозволяє адаптувати окремі з них до тактичних рішень.

Так, розглядаючи призначення тактичних рішень у криміналістиці, стосовно процесу розслідування злочинів, потрібно відзначити ряд напрямів, які охоплюються прийняттям названих рішень. Одним із напрямів є пізнання події злочину. Пізнавальна функція знаходить свій вияв у результатах реалізації тактичних рішень. Здійснення тактичного впливу на певні об'єкти шляхом прийняття тактичного рішення має на меті пізнання шуканих фактів і встановлення доказів вчинення злочину певною особою. У загальному процесі пізнання події тактичні рішення займають одне з важливих місць, яке визначається ефективністю їх використання. Пізнання значної кількості фактів, що встановлю-

ються при розслідуванні, вимагають індивідуального підходу при розкритті їх сутності.

Так, здійснення пізнання припускає знаходження: варіантів, ситуацій, підходів, комбінацій, лінії поведінки, окремих дій із метою знаходження інформації про шукані об'єкти та отримання доказів. Зазначене вимагає прийняття тактичних рішень. Тактичні рішення в розслідуванні можна порівняти із кроками людини, яка рухається. Кожен крок сприяє наближенню її до кінцевої точки обраного маршруту, що є метою. Прийняте і реалізоване тактичне рішення сприяє отриманню нової інформації про злочин і злочинця, що сприяє просуванню в розслідуванні й досягненню поставлених цілей. Вважаємо, що обсяг і якість нової інформації, отриманої при цьому, – поняття оціночні. Чи буде отримана інформація сприяти просуванню вперед по шляху пізнання злочину, можна визначити лише відповідно до конкретної ситуації розслідування. Однак навіть за відсутності видимих позитивних результатів прийнятого рішення, його пізнавальна функція виявляється у виключенні певних напрямів тактичного впливу як безперспективних та пошуку нових. Важливе місце при реалізації пізнавальної функції тактичних рішень займають аналіз і синтез наявної інформації, що сприяє виконанню призначення останніх у розслідуванні. Як видається, пізнавальна функція тактичних рішень є важливим інструментом у можливості отримання інформації про злочин у ситуації неочевидності події або при здійсненні протидії розслідуванню.

Інше призначення тактичних рішень вбачається в їх управлінській функції. Сутність поняття «управлінська функція впливає із поняття “управлінське рішення”». У літературі управлінські рішення розуміються як “рішення, прийняті людиною як елементом певної ієрархії, ланкою організації в межах її компетенції і спрямовані на досягнення цілей організації”» [1, с. 15]. В іншій інтерпретації «управлінське рішення – це вибір альтернативи, здійснений керівником у рамках його посадових повноважень і компетенції, спрямований на досягнення цілей організації» [7, с. 12]. У літературі має місце і більш широка інтерпретація управлінських рішень, як «творчої, вольової дії суб'єкта управління на основі знання об'єктивних законів функціонування керованої системи та аналізу інформації про її функціонування, яке полягає у виборі цілі, програми і способів діяльності колективу щодо вирішення проблеми або зміни мети» [3, с. 11]. Аналізуючи наведені визначення, можна виділити деякі ознаки управлінських рішень, які дозволяють сформулювати поняття управлінської функції. До таких ознак (елементів) слід віднести: а) суб'єкт прийняття; б) повноваження та компетенцію суб'єкта прийняття; в) наявність альтернативи при виборі; г) мету діяльності організації. Виходячи з названих ознак управлінського рішення, управлінська функція – це здійснення уповноваженою особою цілеспрямованих дій, у межах своєї компетенції та в інтересах певної організації. Розрізняють такі управлінські функції: а) стратегічне планування; б) делегування; в) мотивація; г) контроль [1, с. 15–16].

Тактичні рішення, прийняті особою, що здійснює розслідування, мають деяку схожість з управлінськими. Управлінська функція тактичних рішень виявляється у здійсненні управління розслідуванням злочину в слідчій ситуації, що склалася в певний момент розслідування. Необхідність управління, в основному, виникає при необхідності впорядкувати дії осіб, які беруть участь у розкритті та розслідуванні злочину.

Прикладом тактичних рішень, з явно вираженою управлінською функцією, є: а) рішення щодо організації розслідування в цілому (при здійсненні планування); б) рішення щодо організації проведення окремої слідчої (розшукової) дії; в) рішення щодо порядку реалізації тактичної операції.

Управлінська функція тактичних рішень передбачає цілеспрямованість у вирішенні проблем розслідування. Управління процесом розслідування через прийняття тактичних рішень дозволяє долати складні слідчі ситуації, перетворювати їх із негативних на позитивні, контролювати процес прийняття і реалізації тактичних рішень. Процес управління виявляється в коректуванні напрямів розслідування шляхом прийняття тактичних рішень різних рівнів. Мається на увазі відмінність тактичних рішень залежно від виникаючих завдань розслідування, що, як видається, можуть бути умовно розділені на кілька рівнів складності: а) за обсягом проблеми; б) за часом реалізації; в) за актуальністю прийняття в даній ситуації і ін.

Для уявлення про тактичні рішення, які мають управлінську функцію, розглянемо ситуацію проведення окремої слідчої дії.

Так, при обшуку в житловому приміщенні слідчий приймає такі рішення: про розстановку учасників слідчо-оперативної групи; про порядок проведення пошукових дій; про застосування тактичних прийомів обшуку та ін. Названі рішення, будучи тактичними, спрямовані на управління слідчою дією і досягнення мети її проведення. Процес управління здійснюється на різних стадіях обшуку і включає такі тактичні рішення, що дозволяють управляти процесом обшуку для отримання позитивного результату.

Таким чином, управлінська функція тактичних рішень виявляється у здійсненні тактичного впливу, спрямованого на організацію розслідування злочинів в окремий часовий період.

Тактичним рішенням притаманна також регулятивна функція, яка виявляється у координуючому впливі на процес розслідування. На наш погляд, певні тактичні рішення виконують регулятивну функцію, опосередковано впливаючи на шуканий об'єкт, яким у більшості випадків є підозрюваний або інша особа, що протидіє розслідуванню. Розглядаючи регулятивну функцію, слід зазначити, що певні тактичні рішення можуть бути направлені на окремі об'єкти, які при реалізації рішення викликають зміну основних об'єктів (наприклад, позиції підозрюваного, свідка, який дає неправдиві показання). Регулювання, яке здійснюється при прийнятті тактичного рішення, слід розуміти як зміни, що відбуваються в інформаційній складовій певних об'єктів. Відмінні ознаки названої функції, на наш погляд, полягають у здійсненні регулювання ситуацією,

у результаті створення умов для інформаційної зміни шуканих об'єктів (наприклад, зміни уявлення особи щодо здійснення протидії розслідуванню).

Прикладом регулятивної функції є прийняття рішень, що мають проміжні цілі. Такими рішеннями, наприклад, можуть бути: а) рішення про час проведення слідчої (розшукової) дії; б) про встановлення психологічного контакту з допитуваним; в) про застосування тактичного прийому «демонстрація в ході допиту поінформованості про обставини вчиненого злочину»; г) про застосування тактичного прийому «допущення легенди» та ін. У всіх випадках на об'єкт впливу здійснюється не прямий вплив, а опосередкований, що сприяє його зміні.

Функцією тактичного рішення є його організаційна функція. Організаційний напрям окремих тактичних рішень виявляється в отриманні як результат, певної послідовності (організації) виробництва: окремої слідчої дії; тактичної операції або розвитку слідчої ситуації в цілому. У кожному з перерахованих випадків прийняття тактичного рішення спрямоване на досягнення цілей певного етапу розслідування. Розглянемо кожен із них окремо.

Так, наприклад, організація послідовності виробництва окремої слідчої (розшукової) дії може виявлятися у прийнятті тактичного рішення щодо обрання тактики слідчої дії в цілому або в окремій її частині. Найбільш імовірними слідчими (розшуковими) діями, які дозволяють здійснити їх внутрішню організацію, можуть бути: огляд, допит, обшук, слідчий експеримент і пред'явлення для впізнання. Правильна організація проведення назва-

них слідчих дій дозволить уникнути тактичних помилок при отриманні доказової інформації.

При проведенні тактичної операції прийняті тактичні рішення можуть бути направлені на: організацію слідчо-оперативної групи (визначення її складу); визначення виду слідчих (розшукових) та оперативно-розшукових дій; визначення часу і послідовності намічених дій. Кожне з названих рішень у своїй спрямованості охоплює частину підготовчих заходів, проведення яких є обов'язковим для організації проведення тактичної операції.

Для розвитку і перетворення слідчої ситуації тактичні рішення, які виконують організаційну функцію, можуть бути спрямовані на: аналіз інформації про злочин; аналіз інформації від проведення слідчих (розшукових) дій; висунення версій та планування розслідування; перевірку факту інсценування злочину та ін. Як правило, розвиток і перетворення слідчої ситуації пов'язані з організацією розслідування на певному етапі досудового слідства, що і визначає вид рішень, які можуть бути прийняті.

Аналіз функцій тактичних рішень дозволяє встановити наявність взаємозв'язку і взаємообумовленості їх із функціями криміналістики і окремими її категоріями. У статті розкриті лише окремі проблеми функцій тактичних рішень у криміналістиці. Указаний недолік може бути усунений при здійсненні їх подальшого дослідження. Важливим висновком є те, що при розслідуванні злочинів функції тактичних рішень сприяють правильному вибору тактичних рішень при необхідності досягнення поставлених цілей і вирішенні виникаючих завдань.

Список використаних джерел

1. Бирман Л. А. Управленческие решения : учеб. пособие / Л. А. Бирман. – 2-е изд. – М. : Дело АНХ, 2008. – 208 с.
2. Белкин Р. С. Криминалистическая энциклопедия / Р. С. Белкин. – 2-е изд., доп. – М. : Мегатрон XXI, 2000. – 334 с.
3. Бражко Е. И. Управленческие решения : учеб. пособие / Е. И. Бражко, Г. В. Серебрякова, Э. А. Смирнов. – 2-е изд. – М. : РИОР, 2008. – 126 с.
4. Іщенко А. В. Функції та завдання криміналістики / А. В. Іщенко // Криміналістика : підручник / А. В. Іщенко, В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус та ін. – К. : Центр учб. л-ри, 2015. – С. 18–23.
5. Коновалова В. Е. Версия: концепция и функции в судопроизводстве / В. Е. Коновалова. – Харьков : Консум, 2000. – 176 с.
6. Ожегов С. И. Словарь русского языка: 57000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – 19-е изд. – М. : Рус. яз., 1987. – 750 с.
7. Ременников В. В. Разработка управленческого решения / В. В. Ременников. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 140 с.
8. Философский энциклопедический словарь / под ред. Л. Ф. Ильичева, П. Н. Федосеева, С. М. Ковалева, В. Г. Панова. – М. : Сов. Энцикл., 1983. – 840 с.
9. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації : монографія / В. М. Шевчук. – Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2013. – 440 с.
10. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз) : монографія / В. Ю. Шепітько. – Х. : Харків юрид., 2007. – 432 с.

References

1. Byrman L. A. (2008) Upravlencheskye resheniya: ucheb. posobyie [Management decisions: studies. manual]. 2-e yzd. Moskva: Yz-vo «Delo» ANKh, 208 p. [in Russian].
2. Belkyn R. S. (2000) Krymynalystycheskaia entsyklopedyia. [Criminalistic encyclopedia] Moskva: Mehatron KhKhI, 2-e yzd. dop. 334 p. [in Russian].
3. Brazhko E. Y., Serebriakova H. V., Smyrnov E. A. (2008) Upravlencheskye resheniya: ucheb. posobyie. [Management decisions: studies. manual]. 2-e yzd. Moskva: RYOR, 126 p. [in Russian].
4. Ischenko A. V. (2015) Funktsii ta zavdannia kryminalistyky. [Functions and tasks of criminalistics], Kryminalistyka: pidruchnyk, [Criminalistics: textbook]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, pp.18–23 [in Ukrainian].
5. Konovalova V. E. (2000) Versyia: kontseptsyia y funktsyy v sudoproyzvodstve. [Version: conception and functions is in the legal proceeding]. Khar'kov: Konsum, 176 p. [in Ukrainian].
6. Ozhehov S. Y. (1987) Slovar' russkoho iazyka, [Dictionary of Russian]. 19-e yzd. Moskva: Russkyy iazyk, 750 p. [in Russian].
7. Remennykov V. V. (2000) Razrabotka upravlencheskoho resheniya. [Development of management decision]. Moskva: YuNYTY-DANA, 140 p. [in Russian].
8. Fylosofskyy entsyklopedycheskyj slovar' (1983). [Philosophical encyclopaedic dictionary]. Moskva: Sov. Entsyklopedyia, 840 p. [in Russian].
9. Shevchuk V. M. (2013) Taktychni operatsii u kryminalistytsi: teoretychni zasady formuvannia ta praktyka realizatsii. [Tactical operations are in criminalistics: theoretical principles of forming and practical worker of realization]. Kharkiv: Vyd. ahentsiia «Apostil'», 440 p. [in Ukrainian].
10. Shepit'ko V. Yu. (2007) Kryminalistychna taktyka (systemno-strukturnyj analiz).[Criminalistics tactic (system structural analysis)]. Kharkiv: Kharkiv iurydychnyj, 432 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 14.03.2016.

Булудуков О. Ю., кандидат юридических наук, доцент, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков
e-mail: oblehrer@gmail.com
ORCID 0000-0003-1598-0542

Функции тактических решений в криминалистике

Рассмотрено понятие «функция» тактических решений в криминалистике. Проанализированы функции криминалистики и ее отдельных категорий. Акцентировано внимание на взаимосвязи функций криминалистики и функций тактических решений. Приводится классификация функций тактических решений исходя из направленности тактических задач, возникающих в процессе расследования, и раскрыта их сущность. Указывается, что при расследовании преступлений правильное определение названных функций способствует оптимальному выбору тактических решений.

Ключевые слова: тактическое решение, познавательная функция тактических решений, управленческая функция тактических решений, регулятивная функция тактических решений, организационная функция тактических решений.

Bululukov O. Yu., PhD, docent, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkov
e-mail: oblehrer@gmail.com
ORCID 0000-0003-1598-0542

Functions of Tactical Decisions in Criminalistics

In the article a concept is investigated «function» as it applies to tactical decisions in criminalistics. Attention on determination of functions of tactical decisions is accented, for complete and all-round research of the last.

The declared problem is not investigated in criminalistics literature. Its separate aspects found embodiment in works of such scientists, as: R. S. Belkin, A. V. Ishenko, V. E. Konovalova, V. M. Shevchuk, V. Yu. Shepitko and others. Aim of the article is determination of concept of «function» of tactical decisions, their kinds and value, at the choice of direction of tactical influence in the process of investigation.

In the article etymology of term «function» is considered and its essence is exposed as it applies to develop the tactical decisions by criminalistics. The analysis of functions of criminalistics and separate categories of criminalistics tactics is carried out, such as: version; tactical reception; tactical operation. Attention is accented on possibility of adaptation of separate functions of criminalistics and its categories to the tactical decisions. Classification over of functions of tactical decisions is brought coming from the orientation of tactical tasks arising up in the process of investigation of crimes.

The basic functions of tactical decisions are the following: a) cognitive; b) administrative; c) regulatory; d) organizational. These functions are exposed: to prosecuting an inquiry of crimes on the whole; to realization of separate inquisitional action; to realization of tactical operation. The enumerated variants of display of functions of tactical decisions are in criminalistics, interpreted in the article to the nascent situations of investigation. As it applies to an organizational function, the decisions sent to its implementation are named.

The analysis of functions of tactical decisions allowed drawing conclusion at the presence of their intercommunication and interconditionality with the functions of criminalistics and its separate categories. In the article attention is accented on that at investigation of crimes correct determination of the adopted functions assists an optimal choice made decision.

Key words: tactical decision; informative function of tactical decisions; administrative function of tactical decisions; regulatory function of tactical decisions; organizational function of tactical decisions.